

Autokummide jaotamisest

Soomest KEK-i töötajatele müü-
giks eraldatavate autokummide
jaotamise kohta on saabunud mit-
meid arupärimisi ja siinkohal toon
selgituse kummide jaotamise põhi-
mõtetest: EKE Tööstusvalitsuse
jaotuskava alusel eraldati meile
140 kummi R 175X70X13 (108 su-
vekummi ja 32 talikummi). Kum-
me jaotati Rapla KEK-i töötajale:

- kelle ühel abikaasast on VAZ
või «Moskvitš» tüüpi sõiduauto,
- kes on Rapla KEK-ki tööle asu-
nud ajavahemikul 1977. a. —
mai 1982. a. (eelmisel kummide
jagamisel lõpetati teatavasti

1977. aastaga) ja kes avaldasid
kummide ostmiseks ka soovi.

- keda ei ole karistatud eelmise
autokummide jaotamise tärimini-
test käesoleva ajani,
- kes eelmisest jaotamisest mit-
metel põhjustel (infopuudus)
olid välja jäänud.

Autokummid eraldati KEK-ile
1988. a. kaubavahetuse tulemuste
põhjal. Ka 1989. a. kaubavahetuse
tulemuste eest eraldatavad auto-
kummid jagatakse samadel põhi-
mõtetel. Kas saabub müügile ka
muud kaupa? Sellekohane teave
praegu puudub.

ENDEL LINNAMÄGI

*** TEATED ***

Teeninduskooperatiiv «Jokker» ot-
sib adminhoone baari baaripida-
jat. Tööaeg 11—16 ja 18—22. Töö-
tasu tükitöö alusel. Läbirääkimis-
teks helistada tel. 56 292 või tulla
peahoonesse tuppa nr. 18.

* * *

«Jokker» ei laenuta videokaarne-
rat ja videomagnetofoni kuna
need on kooperatiivis eelkõige töö-
vahendid, mille korrasolekust sõl-
tub kooperatiivi liikmete heaolu ja
kasum.

Meie vedeoperaator täidab aga
Teie tellimuse jäädvustada Teie
poolt soovitatavat kiiresti ja soodsai-
te hindadega.

* * *

Teatavasti on juba paljudes lin-
nades paigaldatud criantenne sa-
telliitidel programmide vastuvõ-
tuks. Antennid on ühendatud kõi-
kide televiisoritega kaabli abil ja
moodustab seega nagu lokaalse
kaabelteleviisiooni, mille vahendu-
sel on võimalik videmagnetofonilt
edastada televiisoritesse filme ja

kontsertprogramme. Antenni kaudu
on võimalik jälgida ööpäev läbi
ühte meelelahutust ja filmipro-
grammi ning ühte ülemaailmseid
spordi uudiseid ja reportaaze edes-
tavat programmi. Igale soovijale
läheb selline lisalõbu maksma um-
bes 400 rubla. Loodame, et selles
ettevõtmises toetab meid tulevikus
ka Rapla KEK. Võib-olla on või-
malik tasuda see summa ka järe-
maksuga. Enne, kui aga selliseid
kulutusi tegema hakkame, ootame
Teie arvamusi Rapla KEK-i sisesel
TV-süsteemi loomiseks. Teatage
oma ettepanekutest meile tel. 56 292
või KEK-i peahoonesse tuppa nr. 18.

Loomulikult on plaanis kaabel-
televiisiooni-süsteemi ühendada vaid
KEK-i hooned Lepiku ja Metsa-
pargi tänavate piirkonnas. Plaanis
on süsteem välja kujundada tuleva
aasta lõpuks. KOOS EESTI RAHA-
GA KA OMA TV-SÜSTEEM!

Toimetaja JAAN URVET

Rapla KEK-i infoleht. Toimetus:
203500 Rapla, Mahlamäe 10, tu-
ba 18, tel. 55 292. Rapla Trükikoda.
Formaat 1/8. Tiraaž 700. Tellimuse
nr. 3837. Tasuta.

INFOLEHT

DETSEMBER 1989

KÄES ON JÕULUKUU

Sajandeid on aastalõpukuud ikka
nii nimetatud. Viimased 50 aastat
ei tohtinud sellist kuunime aga
küll kasugil pruukida. Alles mõni
aasta tagasi loodeti tasahilju, et
ehk tuleb aeg, mil kogu pere jõu-
luõhtul kedagi või midagi kartma-
ta kiriku poole tõttab, et seejärel
akendele pimenduskatteid ette tõm-
bamata jõululauda istuda.

See aeg tuli imeliselt ruttu meile
kätte. Nii nagu imeline jõuluaegki
igal aastalõpul ootamatult kiiresti
kätte jõuab. Kena, et eilsed nääri-
kommete propageerijad nüüd fa-
naatilisel jõulukombeid tutvusta-
vad, et hiljutised kirikuustel nime-

kirjade koostajad nüüd jõululaue
koolides selgeks õpetavad.

Või ongi see meie sotsialistlik te-
gelikkus? Või ongi see eestlase pa-
ratamatus ikka võõrast võimust
sõltuda ja sellele käsukorras allu-
da?

Jõuludes on meie maale ja rah-
vale midagi nii igiomast, mida ei
suudeta meilt võtta ei piitsa ega
mõõgaga. Täname täna iseendid,
kes me kaunile jõuluraditsioonile
truuks jääme ja ka kõige raske-
mail eluhetkeil ikka jõulutule süü-
tasime ning paremaid aegu palusi-
me. Ehk on nad nüüd saabunud.

*** TEATED ***

Jõulutervituse KEK-i rahvale an-
nab meie juhataja edasi reedel,
22. detsembril kell 20.00 peahoone
saalis.

Kui soovid õhtu veeta meeldivas
seltskonnas, siis telli endale ja tõe-
kaaslastele kohad toas nr. 12 Mare

Oruste juures. Lauad on 10-koha-
lised, osamaks ainult 2 rubla. Ole
nii tubli ja tasu osamaks hiljennalt
20. detsembriks.

22. detsembril: SUUR JÕULU-
KONTSERT, tants ja aastalõpu-
dringid.

* * *

Meie lapsi ootab jõuluvana nel-
japäeval 21. detsembril kell 19.00
peahoone saalis.

Kas nüüdsest KEK-i sõltumatu ametühing?

Tahaks loota. Ehk ei suuda enam aü tööd mõjutada administratsioon, partei ja komsomol, ei kõrgemalt tulevad keelud-käsud. Eks nii nagu majanduseski, nii ka ametiühingutes toimub iseseisvumine st. oma liikmetelt laekunud rahaga peab suutma teha kõik oma ettevõtmised, pidudest streikideni. Senini olid ametiühingud eelkõige hoigustoetuste pärast. Kui need sotsiaalsummad lähevad aü-lt ära, siis võiks arvata, et suur osa rahvast lahkub aü-ridadest. Pole ehk mõtet enam maksta 1% oma palgast. Või tasub siiski veel loota?

27. oktoobril andis oma tööst aru ka Rapla KEK-i aü komitee. Konverentsile oli valitud 69 delegaati. Kohale saabus neist 57. Külaliste-na osalesid Jaan Olli Rapla AÜ Rajoonikomiteest, Heli Tooman ja Valdeko Gailit Pärnu KEK-i aü komitee esindajaina, lisaks ka KEK-i juhtkond. Senitehtust rääkis aü esimees Villu Esko. Revisjonikomisjoni aruande esitas Eero Susi. Ühe puudusena oli seal kirjas, et pole suudetud organiseerida infolehe väljaandmist. Huvitav, on siin mõeldud aü oma infolehte? Küllap ikka KEK-i oma. Selle puuduse võib julgesti oma vigade loetelust maha kriipsutada, sest Rapla KEK-i infolehte on kohustatud välja andma koöperatiiv «Jokker». Loomulikult sõltub aga lehe sagedus vajadusest ja laekunud infost.

KEK-i olukorda tutvustas Avo Lillmäe. Põhiuudiseks sai see, et tulevast aastast tuleb ehitus üle viia kokkuleppehindadele. Esimeseks esitati küsimus: «Jokkeri» loomise vajadus ja tegevuse eesmärgid. Kuigi infoleheski on põhjendatud Kulturi- ja Spordikoöperatiivi «JoJkker» moodustamise vajadust, tuli ka aü konverentsil kõik veelkord üle rääkida. Mõõdu-

nud aastal esitati pretensioone kultuuri- ja sporditöö suhtes küll põhjendatult küll ka põhjendamata. Väljapääsu vabanemaks liigest «kontrollist» nähti vaid isemajandamises. Töötasu sõltub nüüd tehtud töödest. Palgad kõiguvad 10—400 rublani. Praegu on põhi-kohtadega tööl «Jokkeris» 8 inimest. KEK-i-poolsed kulutused on praegu isegi väiksemad kui varematal aastatel.

Tootmisvalitsus päris oma valuuta järele. Praeguseks on KEK-il valuutat mõned tuhanded, mille eest tuleb osta tööriistu ka TV-le. Oleme saanud valuuta eest ka importkaupa, mille jagamine on alati olnud väga suurte muredega seotud.

Välja lubati vahetada ka Kohila katlamaja katlad. Kortereid tuleb nüüd isemajandavatel üksustel ise tasuma hakata.

Suureks küsimisobjektiks sai ka puhkuse pikkus ehitustöölistel. Nüüd loodetakse platsimeeste puhkusepäevi pikendada 24-ni. Elame näeme. Veninud on ka bensini ja pesula ehitus. Suuremeelselt lubati kõik lähemal ajal lõpetada. MV esindus nõudis ka KEK-i majandusliku tegevuse avalikustamist. Küsiti ka, kuidas jaotatakse MV-kasumit. 92% kasumist läheb jagamisele, 8% läheb ITP-le. Vajadus on ka uute garaazide järele, mis samuti ehk pea ehitusse lähevad.

Jaan Olli tutvustas aü tuleviku nii rajoonis kui ka vabariigis. Tõstatati küsimus admini ja tööliste lahkulöömisest KEK-i raames. Siis mindi uue aü esimehe valimiste juurde. Üles seati kolm kandidaati: Villu Esko, Endel Linnamägi ja Peeter Stukis. Viimane võttis aga oma kandidatuuri maha.

Oma tegevusprogrammi tutvustas Vilu Esko: «Minu tegevusprintsiipideks on sõltumatus ja rahvatahte arvestamine. Liikumapanevaks jõuks aü töös pean komiteed.

(Järg 3. lk.)

(6. lk. järg)

Kõik tänased aktsionärid on asutajaliikmed, kes omavad nn. A-aktiisid, mis on aktsionäridele soodsamad kui tulevikus väljaantavad B-aktiisid.

Tänu suurele bürokraatiale meie suures riigis ning oodatavale IME realiseerimisele Eestis ei ole aktiiaettevõtte «EKE Pank» registreeritud käesoleval hetkel pangana. See tähendab sisuliselt seda, et puudub võimalus sooritada pangaooperatsioone. Täna päeval on võimalik vastavalt põhikirjale täita laenufunktsiooni, kindlustusfunktsiooni, lasta välja väärtpabeleid, neid müüa ja osta, teostada kõikvõimalikke konsultatsioone, ekspertiise, majandusliku efektiivsuse arvestusi jne.

Juhtimine on traditsiooniline aktsiasealtsides kehtivale. Kõrgeim juhtimisorgan on aktsionäride üldkoosolek, kus häälet arvud jagunevad vastavalt aktsiate arvule ning kus otsustatakse kõige tähtsamad küsimused.

Aktiiaettevõtte Nõukogu koosneb aktsionäride üldkoosolekul valitud kuuest aktsionäride esindajast ning Nõukogu ülesandeks on üldkoosoleku otsuste elluviimiseks vajaliku strateegia väljatöötamine ja mitmete oluliste küsimuste lahendamine, nagu näiteks aktsiate ostmine ja müümine. Aktiiaettevõtte «EKE Pank» Nõukogu esimeheks on Pärnu KEK-i juhatuse esimees Rein Kadakas. Igapäevast juhtimist teostab a/e direktor.

MILLISED ON PROBLEEMID?

Kõige olulisem on laenude õige «hinna» määramine, st. millised on laenu eest võetavad protsendid. Probleem on nimelt selles, milline on inflatsioon ettevõtte tasandil ja kuidas see muutub lähitulevikus. On selge, et andes laenu alla inflatsioon taseme, pank sisuliselt kahjustab aktsionäride huve. Teiselt poolt on ettevõtted ja organisatsioonid harjunud ebanormaalselt madalate laenuprotsentidega ning neile tundub lausa rõõvimisena 6—7%-lised laenud. Tõenäoliselt on siin väljapääsuks ühelt poolt laenu

senisest palju efektiivsem kasutamine ning teiselt poolt inflatsiooni muutumist arvestava liikuva laenuprotsendi määra kehtestamine analoogiliselt maailmas kasutatava «Libori» mõistega, millise arvulise suuruse eri valuutadele määravad maailma juhtivad pangad.

Varade kindlustamise juures on probleemiks reaalselt vajamineva tagatise küsimus, see tähendab, milline on vajaliku reservi suurus näiteks 50 miljoni varade kindlustamisel, ning kuidas kindlustustevust reaalselt korraldada.

Seades loodud aktiiaettevõtte põhieesmärgiks aktsionäridele võimalikult suurema kasumi (dividendide) saamise ning prognoosides eri arenguvariantide võimalikke tulemusi, saab selgeks, et vajalikuks osutub igapäevaste pangaooperatsioonide teostamine ettevõtetele. Kuid seda mitte viiele-kuuele meie süsteemi Tallinnas või selle läheduses paiknevale organisatsioonile, vaid 50 kuni 100 ettevõttele. Seda piirab täna lisaks õiguse puudumisele veel vajalike ruumide napus.

Arvestades ülaltoodut otsustas A/e Nõukogu kasutada osa aktiikapitalist tasuvate investeringute finantseerimiseks, osa lühiajaliste laenu andmiseks ning osa pikaajaliste laenu andmiseks süsteemi jaoks oluliste tootmislike ürituste tarvis.

Pangaoperatsioonide teostamise õigsust otsustati taotleda siis, kui on selgunud pangaduse korralduse alused Eestis IME-le üleminekul.

A/e «EKE Pank» on oma aktsionäride, aga samuti kõikide teiste EKE organisatsioonide ja ettevõtete teenistuses. Oma organisatsiooni, ettevõtte rahanduslike ja majanduslike murede lahendamiseks, samuti neid, kellel on julgeid ja huvitavaid ideid, palume pöörduda a/e «EKE Pank» poole ning püüame koos lahendada kõik mured ning viia ellu huvitavad ideed.

TEET ROOPALU,
a/e «EKE Pank» direktor

(5. lk. järg)

liku nõukogu täitevkomitee ikkagi kindlaks määrama.

Massirepressioonide läbi tekitatud kahju hüvitatakse represseeritulele endile, nende surma korral aga sotsialistlikele pärijatele, kelleks on eelkõige I ringi pärijad: abikaasa, vanemad, lapsed (laste surma korral lapselapsed). Kui eeltoodud puuduvad, siis pärivad II ringi pärijad: õed-vennad. Nende lapsed enam pärijate ringi ei kuulu. See loetelu on ammendav. Vara omanike pärijad peavad tõestama oma sugulussidemeid. Neile Eesti Vabariigi kodanikele, kes on sündinud enne 01. juulit 1926. a., väljastab sündi tõendavaid dokumente Vabariiklik Perekonnaseisuvallitsus (Lossiplats 1A). Hiljem sündinud

peavad pöörduma kas rajooni või Tallinna vastava asutuse poole.

Avaldus täitevkomiteele on soovitatav kohale viia isiklikult. Rajoonide ja linna täitevkomiteede juures on moodustatud spetsiaalne organ — ebaseaduslike repressioonide tagajärgede hüvitamise komisjon, kes on kohustatud avalduse läbi vaatama kuue kuu jooksul ning seejärel võtab täitevkomitee vastu otsuse. Vara tagastamine või kompensatsiooni maksmine peab toimuma täitevkomitee poolt ja määratud tähtajal, kuid mitte hiljem kui ühe aasta jooksul pärast vastava otsuse vastuvõtmist.

Kui otsusega ei olda nõus, võib kaevata ENSV Ministrite Nõukogule.

Jurist A. ALLIKSAAR

Aktsiaettevõtte „EKE PANK“

Toimetusel: Uus ettevõtte loodi küll kevadel, kuid siis me ei pidanud paslikuks veel sel teemal kirjutada. Vajab ju iga värske ettevõtmine teatud laagerdumiseaega, sisseelamis- ning eluõiguse võtmise aega.

10. märtsil k. a. toimus EKE süsteemi organisatsioonide ja ettevõtete osavõtul uue ettevõtte — aktsiaseltsi põhimõttel tegutseva «EKE Panga» asutamiskoosolek. Nii sellel koosolekul kui ka 17. mail toimunud aktsionäride üldkoosolekul vastuvõetud otsusega määrati uue ettevõtte tegevusvaldkond ning majandusmudel.

MIS TINGIS UUE ETTEVÕTTE MOODUSTAMISE?

Loetleksin siinkohal mõned olulisemad punktid. Esiteks isemajandamise süvendamine. Rea aastate vältel oli ka EKE süsteemis asendunud kasumajanduse meetodid osaliselt käsumajanduse meetoditega. Nii tsentraliseeriti kolhoosidevahelistelt ehitusorganisatsioonidelt rahalisi vahendeid EKE tööstuse arendamiseks. Kahtlemata oli see vajalik, kuid süveneva isemajanda-

mise tingimustes ei rahulda kedagi taoline «rahade võtmine» ning «rahade andmine». Ning mis seal salata, eks «rahade andmine» on alati subjektiivne tegevus.

Teiseks probleemiks oli EKE organisatsioonide ja ettevõtete varade kindlustamine. Riiklik kindlustus ütles lahti kooperatiivsete ettevõtete kindlustamisest ning siit sügenes mõte, et loodav ettevõtte võiks tegelda varade vabatahtliku kindlustamisega. Tuleb lisada, et kindlustus on reeglina rentaal ettevõtmise ning et välisfirmad pööravad varade kindlustamisele väga tõsiselt tähelepanu.

Kolmandaks tuleks mainida töönaolist krediidiressursside vähenemist.

MILLINE SEIS ON TÄNA?

Aktsiaettevõttel on 25 aktsionäri, kõik on EKE süsteemi organisatsioonid ja ettevõtted. Aktsiakapitali suuruseks on 3575 tuh. rbl., millest tasutud on ca 2,7 milj. rbl. Suuremad aktsionärid on Harju KEK 17 aktsiaga ja Pärnu KEK ning EKE EMV 16 aktsiaga. Aktsia nominaalväärtuseks on 25 tuh. rbl. (Järg 7. lk.)

(2. lk. järg)

Ma ei kavatsen hakata kellelegi oma joont peale suruma. Tahan koos aü komiteega välja töötada programmi ja põhikirja.»

Endel Linnamägi: «Olen kaua aega KEK-is töötanud. Kui valite minu aü liidriks, siis püüan likvideerida ebakõlad inimeste vahel, eriti tööliste ja admini vahel. Tahan rakendada abimeestena kogu aü komitee, sest üksinda ei jõua kõike teha. Senine aü tegevus ei ole õiget hoogu sisse saanud.»

Saalist esitati küsimusi, mis olid ilmselged umbusaldusavaldused kandidaadina üles seatud E. Linnamäe suhtes.

Aü komitee esimehe palgaks otsustati määrata 350 rubla. Päriskena! Häälteugemiskomisjon tegi teatavaks, et Villu Esko sai 51 poolthäält, Endel Linnamägi 5. Seega sai siis suure palga omanikuks Villu Esko.

AÜ KOMITEE KOOSSEIS:

1. Juhan Noode — Märjamaa jsk.
2. Silvi Altrov — energeetika
3. Maret Erm — viimistlusjsk.
4. Silvia Gontšarenko — eritööde jsk.
5. Peep Kuusik — Kehtna jsk.
6. Mati Kerdi — II jsk.
7. Valeri Lants — I jsk.
8. Reet Vaiksaar — TTKV
9. Andres Kehman — keemiatööstus
10. Ainu Grünthal — administratsioon
11. Heljo Klaas — EKMO
12. Jaan Terras — tööstusvalitsus
13. Peter Koit — tööstusvalitsus
14. Ants Vilimaa — mehhaniseerimisvalitsus
15. Ülo Varblane — mehhaniseerimisvalitsus

I EHTUSJAOSKOND

(1. nov. 1989. a.)

Kokku 45 töötajat, 43 meest ja 2 naist. 36 eestlast, 8 venelast, 1 ukrainlane. Keskmise vanus: 38 aastat. Kuni 28. a. — 9 töötajat, 28—45 a. — 22 töötajat, 45—55 a. — 10 töötajat, 55 — 4 töötajat. Kõrgem haridus on 5 töötajal.

Uus esimees tegi ettepaneku valida aseesimeheks Ülo Varblane. Nii otsustatigi. Komitee valitsemisperiodi pikkuseks otsustati jätta 3 aastat. Raamatupidajaks otsustati edasi jätta Aili Rüütalu.

KEK-i aü liikmeteks otsustati võtta avalduste alusel ka väikeettevõtted «Sadorak» ja «Ekitom» ning Teeninduskooperatiiv «Jokker».

Järgmine aü konverents tuleb kokku 26. jaanuaril 1990. aastal. Siis on päevakorras KEK-i aü kokkukord ja 1990. aasta kollektiivleping. Tahaks väga loota, et nüüdsest esindab ametiühing oma liikmete huve. Usku selleks annab kasvõi seegi, et sedakorda valisid aü komitee koos esimehega konverentsi delegaadid, mitte aga kinnitatud käetõstmisega admini poolt «paikapandut».

Konverentsi protokollil sirvis JAAN URVET

16. Robert Kähar — mehhaniseerimisvalitsus
17. Tiit Simon — mehhaniseerimisvalitsus

Komiteest on välja jäänud kahe väikeettevõtte ja kooperatiivi «Jokker» esindajad. Või peavad nad rahulduma ainult õigeaegsete maksumaksjatena. Oige oleks juba esimesel koosolekul koopteerida komiteesse veel kolm liiget, «Sadorakist», «Enitomist» ja «Jokkerist». Igast üks.

EKE aü konverentsile valiti 5 delegaati: Villu Esko, Jaan Terras, Ülo Varblane, Mati Kerdi ja Robert Kähar.

Revisjonikomisjoni liikmeteks valiti Eero Susi, Jüri Suurtalu, Lembit Koppel, Taivo Kuusing ja Valve Sarapuu.

kesk-eriharidus on samuti 5 töötajal, keskharidus on 13 töötajal, 8kl. haridus on 12 töötajal, väiksema haridustasemega on 10 töötajat.

Abielus on 28 töötajat. Staažikaim on LEO RÜÜTALU, kes töötab KEK-is alates 16. märtsist 1960. aastast. Kõik need aastad on ta töötanud platsimehena ehitusel. Hurraa!

Ekonomiapäivät 1989

Augusti lõupäeval korraldasid Soome Ökonomistide Liit ja Eesti Majandusjuhtide Instituut Tallinnas ökonomistide päevad. Päevade teemaks oli «Juhitud muudatused — tulemusrikkad struktuurinõuded». Sääraseid päevi korraldab Soome-pool igal aastal, esmakordselt aga välismaal. Esimest korda võttis ka Eesti-pool vastu nõnda palju majandusmehi korraga — ligi 500. Meie poolelt oli asjastuhvatuid üle 400. Nii et kokkuvõttes vägagi suur ettevõtmine.

Avapäeval esinesid Soome Ökonomistide Liidu esimees H. Raulo ja Soome Väliskaubandusminister P. Salolainen. Külalisi tervitas Rein Otsason.

Külalised käsitlesid oma ettekan- netes rahvamajanduse struktuuri- muutuste mõju tootmisharude ja ettevõtete struktuurimuutustele. Edasi jätkus töö kolmes sektioonis: majandusadministratsioon, juhtimistö ja rahvusvaheline kaubandus. Programm oli paljuski eriline. Kahe päeva jooksul räägiti paljust: kultuurist, loovusest, inimese hingelaadiga seonduvast. Hüvitavalt esinesid «Finest Hotel Group S. P.» peadirektor Toomas Sildmäe ja firma «OY Saimaa Linna» direktor Reija Niiranen teemal «Kuidas ühendada kahte erinevat kultuuri juhtimistöös». Räägiti ühise juhtimisstiili kujundamisest, raskustest ehitustegevuses (Hotell «Palace»). Lisaks ettekan- netele kuulusid programmi ühised lõunasöögid ning kohvipausid, pidulik õhtusöök. Kõik see oli vajalik suhtlemiseks kitsamas ringis. uute kontaktide loomiseks. Uusi ökonomiaalaseid põhitõdesid kogusime vast kõik. Avaldan need veendumuses, et õige majandamise korral tuleb ka meil hakata taoliste põhitõdede järgi töötama ja majandama, oma mõtlemist ja arusaamu revideerima.

— Teadmised ja oskused on esiko- hal. Tänapäeva majandamise kriteeriumid on teadmised, töö-

jaotus, konkurets, mitte ressurs- side paljusus.

— Ettevõtte peab suurt hoolt kand- ma perspektiivse õpetamise eest. — Tänapäeval ei saa juht ainult oma autoriteediga juhtida. Muu- tused on kiired, kaasata tuleb inimesi, kes jälgivad muutusi ja edastavad selle juhile õige- aegselt.

— Tegusamad inimesed liiguvad edukamatesse ettevõtetesse.

— On vaja osata isegi päikselises tulevikus näha strateegiat.

— Järjest rohkem ressursse tuleb kulutada olukorra jälgimiseks.

— Ettevõtte töö tulemuslikkus sõl- tub sellest, kas kogu tegevust on suunatud ühtlaselt.

— Peame olema optimistid, riski- julged. Tunnelis nähtav valgus ei ole alati vastutulev vedur.

— On vaja hästi tunda koostöö- partneri kultuuri, äripartneri tunnetus on eriti tähtis.

— Investeeringud inimesesse on edukaimad kõigist.

— Raamatupidamise bilanss peab saama informatsiooni allikaks. Bilansis peavad kajastuma kõik varud, bilansist saadav informatsiooni peab olema küllaldane, et otsustada ettevõtte seisu üle. Bilanssi peab oskama lugeda.

— Firma peab andma endast pide- vat informatsiooni, et oleks võimalik otsustada koostöö kasuks.

— Turg võib reguleeruda õigesti vaid hea informeerituse põhjal. Informatsioon firmast peab ole- ma kiire ja avalik.

— Kasumit tuleb hinnata kaheti:

1). Raamatupidamise kasum.
2). Majandusteaduslik kasum s.t. kui palju oleks saanud ka- sumit, kui oleks õnnestunud tege- vus.

— Finantsalal tark inimene arves- tab ka inflatsiooni.

— Ei tohi mõelda (meil liiga palju), et tegutseme teatud tingimustes. Peame riskeerima, peame usku-

ma, et mõistame turgu paremi- ni, et tuleme paremini välja.

— Ökonomisti-raamatupidaja põhi- liseks tööks peab kujunema reaalselt hinnata saavutatavat tulemust kõikidest mõjukriteeriu- mitest lähtudes. Plaan on vaja asendada ennustusega. Mõelgem igaüks nende postulaa-

tide üle. Võib-olla oleme siiski ju- ba täna võimelised midagi oma töös muutma, mis tundus seni või- matuna.

HELME LIBLIKAS

Artiklis on kasutatud Paide KEK-i juhatase esimehe ase- täitja Linda Klementa märkmeid.

Asjaajamisest represserimistel tekitatud varalise kahju hüvitamisel

Eesti NSV Ministrite Nõukogu ot- susega võeti 20. veebruaril 1989. a. vastu määrus «Massirepressioonide läbi kannatanutele vara tagastami- se ja kahju hüvitamise korra koht- a», mille alusel toimubki kogu as- jaajamine.

Kõigepealt on vaja taotleda õiend rehabiliteerimise kohta. 1940—1950. aastail küüditatuile annab rehabi- liteerimisõiendi Eesti NSV Sisemi- nisteerium, s. l., et ta väljastab õiendi nende kodanike kohta, kes olid välja saadetud eriasumisele administratiivkorras. Isikute kohta, kes olid süüdi mõistetud kohtu või erinõupidamise otsusega ja kandsid vabaduskaotuslikku karistust, väl- jastab tõendi ENSV Prokuratuur.

Seega tuleb esimesel juhul kirju- tada avaldus aadressil: Eesti NSV Siseministeeriumi Infokeskus, Tal- linn, Pikk tn. 61 ja teisel juhul Eesti NSV Prokuratuurile, Tallinn, Vismari tn. 7. Avaldusele tuleb märkida represserimise koht, aeg, nii avaldaja kui ka represseritu perekonna-, ees- ja isanimi, samuti tolleaegne perekonnanimi, peale selle ka karistuse kandmise koht (oblast, linn, rajoon, külanõukogu).

Juhul, kui avaldus on eksikom- bel või andmete puudumisel saade- tud näiteks prokuratuuri asemel siseministeeriumisse või vastupidi, saadavad vastavad organid avaldu- se ise õigele aadressaadile. Pärast avalduse esitamist saadetakse aval- daja poolt märgitud elukohta tea- tis selle kohta, et avaldus on vas- tavaast kuupäevast registreeritud

või siis edasi saadetud mõnele tei- sele organile, mille kohta peab tu- lema omakorda teatis.

Nüüd tuleb oodata, kuni koju saadetakse õiend rehabiliteerimise kohta. Siseministeeriumi töökoor- must arvestades võib see aeg võt- ta mitu kuud. ENSV Prokuratuuri- le esitatud avalduse lahendamisel peab prokuratuur välja nõudma koostöösused, esitama need ülem- kohtule ja alles siis, peale ülem- kohtu otsust on võimalik väljasta- da rehabiliteerimisdokumendid.

Nüüd, kui lõpuks on käes õiend rehabiliteerimise kohta, algab asja- ajamise teine etapp. Selleks tuleb koostada avaldus varalise kompen- satsiooni taotlemise kohta ja esita- da see represserimise asukoha järgsele rajooni (linna) täitevkomiteele. Avaldusele peab olema lisa- tud rehabiliteerimistöend (soovita- tavalt fotokopia), vajaduse korral (näit. pärimisel, abiellumisel) ka abielutunnistuse koopia. Avalduses peab olema märgitud, millal vara võõrandati, kellele see vara kuulus ning samuti peab lisama omandi loetelu (hooned, majapidamisriis- tad, loomad, põllutöomasinad) ja mis seisundis ning kelle omanduses on vara käesoleval ajal. Kui on säilinud mingeid vara omandiõigust- või vara suurust tõendavaid doku- mente, tuleks need ka esitada. Kui ei ole midagi niisugust säilinud, ei muuda see midagi, sest vara suu- ruse ja kahju ulatuse peab koha-

(Järg 6. lk.)